

Από την εφημερίδα «Φιλελεύθερος», Τρίτη 25 Οκτώβρη 1983

ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣΥΝΗΣ

Ο Μυροβλήτης Δημήτριος

«α ἤκουσας παρ' ἐμοῦ... ταῦτα παράθου πιστοῖς ἀνθρώποις, οἵτινες ἱκανοὶ ἔσονται καὶ ἐτέρους διδάξαι» (Τιμόθεον Β΄ Κεφ. Β΄ στιχ. 2)

Αυτά τα λόγια γράφει ο Ταρσεύς απόστολος, ο δέσμιος Παύλος, προς τον μαθητήν του τον Τιμόθεον τον οποίον κατέστησεν επίσκοπον Εφέσου, και τον προτρέπει, αυτά τα οποία είχε διδαχθεί παρά του ιδίου του Παύλου και παρά άλλων οι οποίοι είχαν γνωρίσει την διδασκαλίαν του Κυρίου, είτε από αυτόν τούτον τον Κύριον, είτε και από άλλους, αρκεί αυτή να είναι γνήσια και ουχί διαστρεβλωμένη, αυτήν την διδασκαλίαν αφοῦ την χρησιμοποιεῖ δια να ανακαινίζει τον εαυτό του, να την διδάσκει συνάμα και εις άλλους ανθρώπους οι οποίοι θα είναι εις θέσιν να την ζήσουν αλλά και αυτοί με την σειρά των να την διδάξουν και εις άλλους, και ἔτσι ο λόγος του Θεοῦ «να τρέχη και να δοξάζεται» ὅπως ἔγραφεν ἄλλοτε και προς τους Θεσσαλονικεῖς (Θεσσαλ. Β΄ Κεφ. Γ΄ 1) ο ἴδιος απόστολος. Θα διδάσκει ο Τιμόθεος και δια του παραδείγματος Του, Που και αυτό εἶναι το σπουδαιότερον.

Ακριβώς, τα ἴδια αυτά λόγια, ὄχι μόνο ο Τιμόθεος τα εφήρμοσεν, αλλά και ἄλλοι ἔκτοτε, κατά διάφορους γενεάς και μέχρι σήμερα ακόμη, οι οποίοι καθίστανται «διδασκτοὶ Χριστοῦ, και μαθηταὶ και αυτοὶ του μεγάλου Αποστόλου των Εθνῶν - ἔστω και εἴναι δεν τον ἐγνώρισαν προσωπικῶς - δια των ἐπιστολῶν Του αι οποία καίτοι ἐκ πρώτης ὄψεως φαίνονται ὅτι ἀπευθύνονται εις Χριστιανούς ὡρισμένης τοπικῆς ἐκκλησίας, ἐν τούτοις ἔχουν αἰώνιον κύρος και εις την ουσίαν ἀπευθύνονται προς τους Χριστιανούς της κάθε ἐποχῆς μέχρι και της συντελείας των αἰώνων.

Μια τοιαύτη προσωπικότης η οποία ἔτεινε «Ευήκοον ους» εις τους λόγους τούτους του Παύλου - του Κυρίου κατ' ἀκρίβειαν λόγους, δι' αυτό και ο Παύλος υπό του Θ. Χρυσόστομου ἀπεκλήθει «στόμα Χριστοῦ» - υπῆρξεν και το λεβεντόπαιδο της Θεσσαλονίκης ο ἠρωϊκὸς μεγαλομάρτυς Δημήτριος ο μυροβλήτης. Μόνον η Ἑλληνικὴ γλῶσσα με το πλούσιον λεξιλόγιον το οποίον διαθέτει τόσοσιν κατά την αρχαίαν, την καθαρεύουσαν, ἢ την σύγχρονον καθομιλουμένην τοιαύτην, ἡμπορεῖ να δώσει

λέξιν η οποία να περικλείει το πλήθος των ἀρετῶν, την γενναιοτητα, την φιλοπατρίαν, την ζωὴν της πραγματικῆς αγιότητος την οποίαν ἔξει ο νεαρὸς Χριστιανὸς της Θεσσαλονίκης, και αυτή εἶναι η λέξις «λεβέντης». Εἰς την νύμφην του Θερμαϊκοῦ, την ὡραίαν Θεσσαλονίκη, εἶχε γεννηθεῖ ο μυροβλήτης ἅγιος, ἀπό ἀριστοκρατικὴν οἰκογένειαν και χριστιανικὴν κατήγετο, και με Χριστιανικὴν μόρφωσιν τον ἀνέθρεψαν και τον ἐμόρφωσαν οι γονεῖς του «ἐν παιδείᾳ και νοουθεσίᾳ Κυρίου». Δεν ἤρρησαν να ἐκτιμηθῶναι αι ἀρεταὶ του αι οποία κυριολεκτικῶς διέλαμπαν ὡς και η μόρφωσις του η σπάνια, και να ἀνέλθει εις τα ὑπάτα αξιώματα της πολιτείας οὐδόλως δε εθεώρει ὑποτιμητικόν δια τον εαυτόν του, να συνεχίσει να ζεῖ την ζωὴν την Χριστιανικὴν. Και να την διδάσκει και εις άλλους ὄχι μόνον με το παράδειγμα του, αλλά και δια λόγων την διδασκαλίαν· και ἐδίδασκε και δια λόγων ευκαίρως - ακαίρως οπουδήποτε εὐρίσκετο και του ἐδίδετο η τοιαύτη ευκαιρία αλλά και εις συγκεντρώσεις χριστιανῶν της πόλεως του. Μια τοιαύτη προσπάθεια, του ἐδημιουργῆσε μαθητὰς και φίλους, οι οποίοι ὠφελούντο δια των λόγων του, και μεγίστη ἦτο η χαρὰ την οποίαν ἠσθάνετο η ευγενὴς ψυχὴ Του, ὅταν τους ἔβλεπε να «προκόπτουν ἐν Χριστῶ». Τα λόγια του Κυρίου τα παρέθετεν εις πιστοῦς ἀνθρώπους οι οποίοι δια της μελέτης τούτων καθίσταντο ἱκανοὶ και ἐτέρους και πολλοὺς να διδάσκουν. Ἐνας τοιούτος μαθητῆς του και φίλος του συνάμα υπῆρξε και ο Νέστωρ, τον οποίον η τροπαιοφόρος πάλη προς τον εἰδωλαλάτην Λυαῖον, και η οποία εἶναι εις ἅπαντας γνωστὴ ἀπὸ τα μαθητικὰ θρανία ἔδωσεν ἀφορμὴν ο μεν Νέστωρ να σφαγεί εις το στάδιον ἀμέσως μετὰ την νίκην του, ο δε Δημήτριος ο ἠρωϊκὸς να λογχισθεῖ εις ἄπειρα μέρη του σώματος του και να φύγει ἀπὸ τον κόσμον αὐτὸ ἀπὸ την ἀκατάσχετον αἱμορραγίαν η οποία ἐδημιουργήθει ἀπὸ τα ἀπηνή πλήγματα των λογχῶν.

Εἶχε ταφεῖ πρόχειρα ο Δημήτριος ἀπὸ τους χριστιανούς ἐκεῖ εις τον τόπον του μαρτυρίου του. Ἐκεῖ εις τας υγράς φυλακάς ὅπου παραπλεύρως υπῆρχε λουτρόν, και καθίστατο ἔτι ἀνθυγιεινότερα η διαμονὴ και παραμονὴ ἀνθρώπου εις αὐτάς. Ἐκεῖ ακριβῶς που εἶναι ἀνηγερέμενον το ἱερόν βῆμα του ομωνύμου και

περικαλλούς ι. ναού Του. Ακριβώς κάτωθι της αγίας Τραπέζης εις υπόγειον Χώρον, ο οποίος χρησιμοποιείται σήμερον και ως εκκλησιαστικόν μουσείον, επιδεικνύεται ο χώρος όπου υπήρξεν ο πραγματικός τάφος του αγίου. Εις μικρών φιαλίδιου, φυλάττεται και αιμα εκ των πληγών του ι. σώματος του αγίου.

Η πόλη του ιδιαίτερα η Θεσσαλονίκη τον έχει γνωρίσει πλειστάκις προστάτην της και πολιούχον και ρύστην εκ παντοίων κινδύνων, ως και πάντες οι χριστιανοί. Δια του υμνωδού, την ημέραν της μνήμης του, του φωνάζει: «Δεύρο μάρτυς, Χριστού προς ημάς, σου δεομένους συμπαθούς επισκέψεως, και ρύσαι κεκακωμένους τυρρανικαίς απειλαίς...», και «... θραύσον τα φρυάγματα των εχθρών ημών, άγιε». Δια να σπεύσει αμέσως ο άγιος, και να γνωρισθεί η σωτήριος επέμβασις του δι' αυτό σε λίγο, πάλιν δια του υμνωδού την ημέραν της μνήμης του θα διακηρύττει «ου ταις ελλάμψει, νέφη απηλάθησαν θαρβαρικά» ο πιστός λαός να διακηρύττει: «Προς εχθρούς εκάστοτε, ρομφαία ώφθη δίστομος, αποθερίζων εχθρών γαυρίσμα», και «ο μέγας φρουρός Θεσσαλονίκης, ως μέγας Κυρίου Ποταμός, τέρπεις λημπρώς την πόλιν σου του μύρου τοις ορμήσασιν ως θεία δε σκηνώματα καθαγιάζεις τα σύμπαντα». Και προς τον εαυτόν της η πόλις του θα λέγει «απόλαθε των θασμάτων τας ιάσεις καθωρώσα, και βλέπε καταράσσοντα των θαρβάρων τα θράση».

Πράγματι ο τάφος του υπήρξε τόπος ένθα προσέτρεχον και προστρέχουν οι χριστιανοί όπου ευρίσκουν πραγματικόν «Ταμείον θεραπείας» εκ του οποίου «τας ιάσεις αρύονται». Το δε θαυματουργόν μύρον το οποίον ανέβλυξεν εκ του τάφου του, έγινεν αφορμή να του δοθεί η προσωνυμία «μυροβλήτης». Παλαιότεροι ιστορικοί τον ονομάζουν «ιαματοβρήτη».

Ως προς τον τόπον του μαρτυρίου του ωρισμένοι δυτικοί συγγραφείς αναφέρουσιν ουχί την Θεσσαλονίκη, αλλά το Σίρμιον η οποία ήτο τότε η πρωτεύουσα της επαρχίας του Ιλλυρικού. Εκεί όπου είναι σήμερον η μαρτυρική Βόρειος Ήπειρος. Εις εκείνην την περιοχίν όπου είχε μαρτυρήσει ολίγας δεκαετίας ενωρίτερον ο άγιος επίσκοπος Ιλλυρικού Ελευθέριος και η μητέρα του Ανθία. Μέχρι και σήμερον αυτόν τον τόπον, ως τόπον του μαρτυρίου του θεωρεί η δυτική Καθολική Εκκλησία. Αλλά η επί αιώνας διδασκαλία της ορθοδόξου εκκλησίας, αποδεικνύει ουχί ακριβή την τοιαύτην παραδοχίν της Καθολικής Εκκλησίας. Προ αρκετών δεκαετιών, εις ανασκαφάς αι οποίαί εγένοντο εις το δάπεδον του ι. ναού

του αγίου εις Θεσσαλονίκην, απεκάλυψαν σωλήνα, δια του οποίου (κατά την υπάρχουσαν γνώμη) διοχετεύετο το αναθλύζον εκ του τάφου του αγίου μύρον, εις τον χώρον του κυρίως ναού.

Εξαιρετικήν χαράν δοκιμάζει εφέτος ο λαός της Θεσσαλονίκης, και μετέχουν εις την χαράν αυτήν και οι πανταχού της γης Ορθόδοξοι, με την απόκτησιν όλων των λειψάνων του αγίου εις τον ι. ναόν του, εις Θεσσαλονίκη. Πέρυσι, εδόθη από την Δυτικήν εκκλησίαν, μέρος των λειψάνων. Κατά τον εφετεινόν Απρίλιον, αντιπροσωπεία της Εκκλησίας της Θεσσαλονίκης με επικεφαλής τον Παναγιώτατον Μητροπολίτην ταύτης κ. Παντελεήμονα, μεταβάσα εις Ιταλίαν, μετέφερε και το υπόλοιπο μέρος των λειψάνων, δια να διαφυλαχθεί εις τον ι. Ναόν ο οποίος είναι ανεγερμένος εις τον τόπον της φυλακίσεως και του μαρτυρίου του. Ακριβώς δι' αυτήν την χαράν και το σημαντικόν τούτο γεγονός η εκκλησία Θεσσαλονίκης ανεκήρυξε το έτος τούτο, το τρέχον, «έτος αγ. Δημητρίου», (συμπληρούνται δε και 1700 από της γεννήσεως Του) εις δε συνέδριον μοναχισμού το οποίον έλαβε χώραν εις την Θεσσαλονίκην, υπό του αγίου Θεσσαλονίκης ο αγ. Δημήτριος προεβλήθη ως πρότυπον αγάπης προς τον Χριστόν, και προς τον άνθρωπον, αρετή η οποία πρέπει να είναι γνώρισμα του πραγματικού μοναχού, αλλά και ως πρότυπον φιλίας είναι επίσης ο άγιος Δημήτριος φιλίας πραγματικής η οποία να αποπνέει εμπιστοσύνην και αγάπην, και να είναι παρόμοια προς εκείνην η οποία εδημιουργήθει εν Χριστώ μεταξύ Δημητρίου και του μαθητού του Νέστορος.

Περί φιλίας η. ι. γραφή, ομιλεί πλειστάκις, οι δε άγιοι καλούνται, ήδη από της Παλιάς Διαθήκης, ως «φίλοι του Θεού». Ο ίδιος ο Κύριος τους μαθητάς του, τους καλεί φίλους του. Ο ίδιος ο Κύριος φέρεται να λέγει δια στόματος σοφού συγγραφέα της Παλαιάς Διαθήκης «εις πάντα καιρόν, φίλος υπαρχέτω σοι» δια τον σκοπόν όπου λέγει αλλαχού ότι... «εν ανάγκαις χρήσιμοι έστωσαν».

Εις τας θείας Γραφάς, θα ιδεί ο Χριστιανός τους τρόπους δια των οποίων θα εκλέξει τους φίλους του, και πως θα συμπεριφέρεται προς αυτούς, και τας υποχρεώσεις του προς αυτούς. Θα τους εκλέξει μεταξύ των ανθρώπων οι οποίοι έχουν αγάπην προς τον Θεόν και τον λόγον του και προσπαθούν να τον εφαρμόζουν. Ένας - που είναι σήμερον ανώτερος κληρικός εις την Κύπρο και λόγιος άνθρωπος - όταν προ πολλών ετών ήτο λαϊκός μου διηγείτο ένα χαριτωμένον στιγμιότυπον της σχολι-

κής του ζωής εις το Γυμνάσιον της Λάρνακας ότε, ένας συμμαθητής του τον επλησίασεν εις ένα διάλειμμα και του λέγει, χωρίς να προηγηθεί προηγουμένως οιαδήποτε συναστροφή ή συνομιλία: «Να γίνουμε φίλοι;» Βεβαίως δεν ενθυμούμαι τι μας έλεγαν ότι του απήντησεν ο εν λόγω κληρικός πάντως όμως δεν έγιναν φίλοι ούτε τότε, ούτε αργότερα.

Η πραγματική φιλία είναι θησαυρός ανεκτίμητος ορθότατα δε, λέγει αγ. Γραφή «Φίλος πιστός σκέπη κραταία, ο δε ευρών αυτόν εύρε θησαυρόν». Ταξίδευα κάποτε, δια να μεταβώ με όχημα το οποίον μετέφερε αρκετούς επιβάτες, δια να μεταβώ, εις το Ν. Φάληρον. Είχα προσέξει δυο νεαρούς συνεπιβάτες μου, οι οποίοι εκάθηnton ακριβώς εις το εμπρόσθιον κάθισμα από εμé, ο ένας αρκετά νεώτερος του άλλου. Συνωμίλουν κάπως δυνατά, και μια και καθόμην ακριβώς όπισθεν τους ήκουα δίχως να το θέλω την συνομιλιαν των. Ο νεώτερος εκ των δυο, έλεγεν εις τον μεγαλύτερον του ότι είχεν ωρισμένα παράπονα με τους γονείς του, καθότι του απαγορεύουν την τακτικήν έξοδον κατά τας νυκτερινάς ώρας εκ της πατρικής οικίας. Και προέτρπε να ελζηται από τον μεγαλύτερον του, να τον βοηθήσει, να εύρει έναν τρόπον που να διαμένει και έτσι να αποφεύγει την αυστηρόν επίβλεψιν των γονέων του. Ο άλλος ο μεγαλύτερος του ηρηγήθει «ώστε δεν είσαι φίλος μου;» τον ερώτησεν ο νεώτερος. Και του απάντησεν ως εξής ο άλλος ο μεγαλύτερος:

«Φίλος που βοηθεί τους φίλους του να ξεκόψουν από τους γονείς τους και να πάρουν τον δρόμον της διαφθοράς δεν είναι φίλος. Είναι εχθρός και συνεργός του Σατανά. Και τέτοιοι νομιζόμενοι φίλοι εις την πραγματικότητα ει-

ναι χειρότεροι από τους «εχθρούς». Το όχημα έφθασεν εν τω μεταξύ εις τον σταθμόν και δεν είχε συνέχεια η κουβέντα των δυο φοιτητών της νομικής φίλων. Είχε και έχει συνέχεια όμως εις την καρδιάν μου και συνέχεια πάντοτε τας σκέψεις μου. Η πραγματική φιλία την βλέπω να είναι όπως έλεγεν ένα παλιόν χριστιανικόν άσμα που είχαμε διδαχθεί κατά την «πρώτη μας νιότη» και που έλεγε πως πρέπει να έχωμεν: «μια καρδιά που να λάμπει δίχως σκιές και θάμψη», και πραγματική φιλία πρέπει να καθιστά αυτούς που συνδέει όπως την Νύμφην κατά το θαυμάσιον βιβλίον του «΄Ασματος των Ασμάτων» ότι «τρέχει βουνά και παραλίες δια να εύρει το φως της».

Μιαν τέτοιαν πραγματικήν και σταθεράν φιλιαν, μόνον η ενότης των καρδιών και των σκέψεων δι' εργασίαν εις το έργον της ιεραποστολικής και της διαδόσεως του λόγου του Θεού εις άλλους «πιστούς ανθρώπους οι οποίοι δια την προσπάθεια των θα καταστούν δυνατοί και ικανοί να διδάσκουν και άλλους τότε ορθά θα αναγνωρίσωμεν αυτό το οποίον έλεγεν ένα παλαιόν πάλι χριστιανικό τραγούδι «κι οι φίλοι γνωρίζονται μεσ' την δουλειά και είναι η φιλία χαρά» και «δουλειά» εις την περιπτωσιν αυτήν είναι το έργον της ιεραποστολής να φέρωμεν και άλλους εις το φως του Χριστού, έργον το οποίον απετέλει βίωμα και στοχον του Θεσσαλονικεως αγίου, του μεγαλομάρτυρος Δημητρίου του μυροβλήτου, εκεί εις την πόλιν του, και το οποίον έργον τον κατέστησεν άξιον της αγιότητος και της ατελευτητήτου δόξης της βασιλείας των ουρανών πλησίον του θρόνου του Θεού.

ΠΑΥΛΟΣ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Η Συντακτική Επιτροπή του περιοδικού μας κατέληξε πρόσφατα σε δυο αποφάσεις:

1. Να κάμει θερμή έκκληση στους αξιότιμους συνδρομητές μας όσοι απ' αυτούς καθυστερούν τη συνδρομή τους να τη τακτοποιήσουν το πιο σύντομο δυνατό.

2. Να αυξήσει την ετήσια συνδρομή του περιοδικού από £1 σε £2 από τη τρέχουσα χρονιά 1984.

Τρέφει την ελπίδα πως όλοι θα συμφωνήσουν μαζί μας και θα ανταποκριθούν για να μπορούμε να συνεχίσουμε την έκδοση.

Από τη Συντακτική Επιτροπή